

Gemeente
Amsterdam

Uitgangspuntennotitie

Warmteprogramma Amsterdam

24 oktober 2024

✘ ✘ ✘ Wat is de warmtetransitie?

- Om CO₂ uitstoot te verminderen wil Nederland van het aardgas af en Amsterdam dus ook
- 85% van alle Amsterdamse woningen worden nu nog verwarmd door aardgas
- De meeste Amsterdammers koken op aardgas
- Hoe? Duurzame warmte als alternatief voor aardgas en beter isoleren van woningen

Isoleren woningen

Warmtepomp

Hoe?

Warmtenetten

De gemeente maakt een warmteprogramma

- De gemeente wil duidelijkheid geven over welke duurzame warmte voor welke buurten het meest logisch is en wanneer buurten aan de beurt zijn
- De gemeente wil dat alle Amsterdammers betaalbaar aardgasvrij kunnen wonen
- Dat kan niet allemaal in één keer
- En er is veel geld voor nodig

Tijdlijn - Uitgangspuntennotitie

Interviews met belanghebbenden, oa:

- Woningcorporaties
- Federatie Amsterdamse Huurders
- Energiecoöperaties
- !WOON
- Netbeheerder etc.

Bewonersparticipatie

- Vragenlijst keuzewijzer meer dan 1000 keer ingevuld
  - De buurten in met de bakfiets
- Bewonersinitiatieven online bijeenkomst + schriftelijke reacties
- Bewonerspanel 3 avonden

Informatieavond 24 okt

Vaststellen door College van B&W

Uitgangspunten notitie

2024

Half april

Half mei

Eind juli

Oktober

2025

Februari

Uitkomsten participatie

- Zakelijke stakeholders hebben in het algemeen behoefte aan **richting** en willen dat de gemeente **duidelijke keuzes** maakt. Bewoners zijn meer verdeeld; enerzijds hebben ze **veel kennis en energie om zelf aan de slag te gaan**, anderzijds hebben ook bewoners behoefte aan **een gemeente die keuzes maakt**.
- Bewoners geven verder aan dat zij behoefte hebben aan:
  - Duidelijke en eerlijke informatievoorziening. Ook als nog niet alles duidelijk is of besloten kan worden
  - Betaalbaarheid voor iedereen is een randvoorwaarde
  - Focus op minder CO₂-uitstoot in plaats van op aardgasvrij
  - Behoefte aan ondersteuning in de uitvoering
  - Behoefte aan ondersteunen van bewonersinitiatieven

Welke thema's vindt het bewonerspanel belangrijk?

Welke thema's vinden de bewonersinitiatieven belangrijk?

Uitspraken van bewoners en/of stakeholders

"Bij actieve bewonersbetrokkenheid zal de ervaring van de overlast minder zijn"

"Energietransitie is voor alle inwoners en niet alleen georganiseerde happy few"

"Het is logisch om als Gemeente te kijken naar grote collectieve oplossingen, maar er moet ook aandacht zijn voor maatwerk. Soms is een kleinschaligere of individuele oplossing beter. Het kan ook nog eens inclusiever zijn."

"Geef bewoners bijtijds een eerlijk beeld over de onzekerheden en risico's ook al zijn sommige zaken nog niet duidelijk"

"Wij zijn de eigenaren, het is onze keuze"

"Wij willen als actieve bewoners graag meepraten en support ontvangen."

Nabil Tanouti, programmamanager Warmteprogramm

Hoe wordt de Uitgangspuntennotitie ingezet?

- Vanuit het participatietraject met zakelijke stakeholders is naar voren gekomen dat zij de uitgangspunten van de Transitievisie Warmte uit 2020 te vrijblijvend vonden. Ook willen zij dat de gemeente werkt met een aantal sturende uitgangspunten.
- De Uitgangspuntennotitie helpt bij het kiezen van:
  1. **Voorkeursoplossing en fasering** van buurten – Wat, waar, wanneer?
  2. **Uitvoeringstrategie** – Hoe?
- De uitgangspuntennotitie vormt de basis voor het Warmteprogramma dat we eind 2025 af willen hebben.

Keuzes in het Warmteprogramma

Voorkeursoplossing

- Door de gesprekken met zakelijke stakeholders en de bewoners heeft de gemeente beslisriteria kunnen bepalen.
- Als een beslis criterium niet genoeg duidelijkheid biedt, dan worden andere criteria gebruikt om de knoop door te hakken en een keuze te maken.
- Voor het bepalen van de duurzame warmtetechniek per buurt werken we met de volgende beslisriteria:

- **Laagste nationale kosten**
- **Laagste kosten eindgebruiker**
- **Minder CO₂**
- **Ruimtegebruik**
- **Koeling**

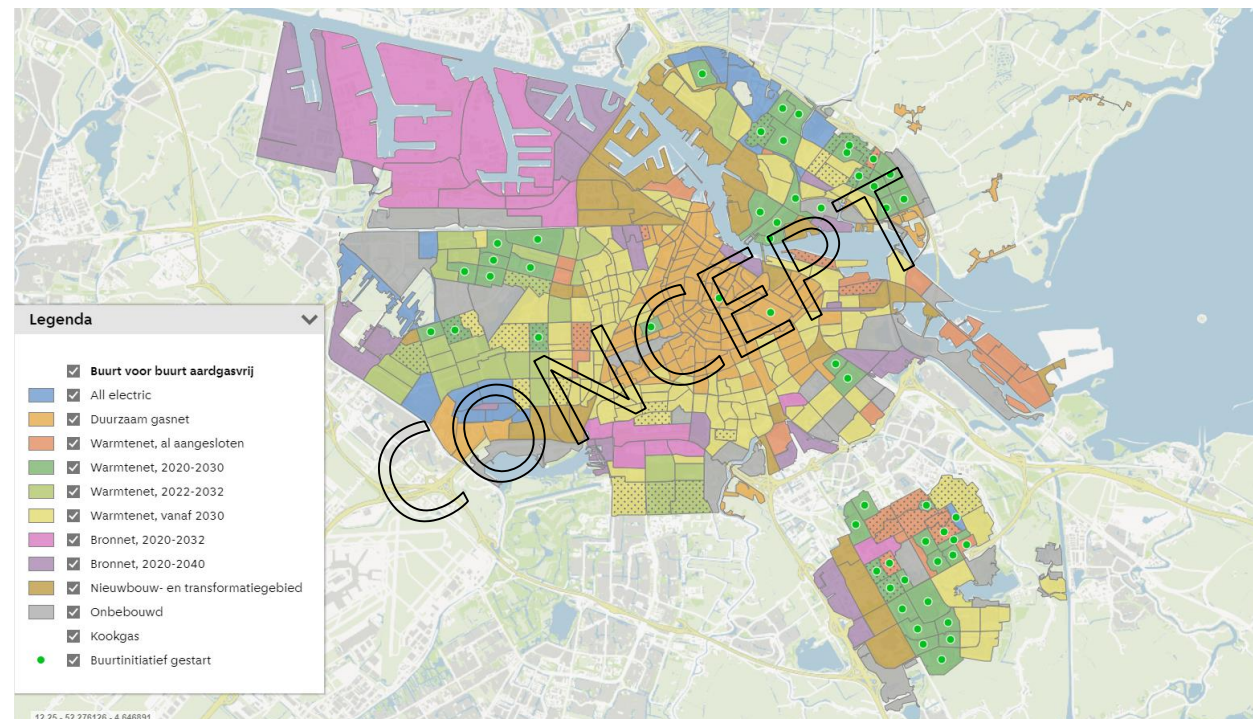

Keuzes in het Warmteprogramma

Voorkeursoplossing

- Voor elke buurt worden vier duurzame warmtetechnieken tegen elkaar afgewogen:
  - All-electric (individuele elektrische warmtepomp)
  - Warmtenet met hoge temperatuur- of midden temperatuur-bron
  - Warmtenet met lage temperatuur-bron (bronnet)
  - Duurzaam gasnet (groengas of waterstof)

Keuzes in het Warmteprogramma

Fasering

- Als we weten welke techniek de voorkeur heeft moeten we nog bepalen in welke buurt we wanneer beginnen.
- Hiervoor gebruiken we de volgende beslisriteria:
  - Laagste kosten eindgebruiker
  - Minder CO₂
  - Beschikbaarheid van de warmtebron
  - Werk met werk (overlast beperken)

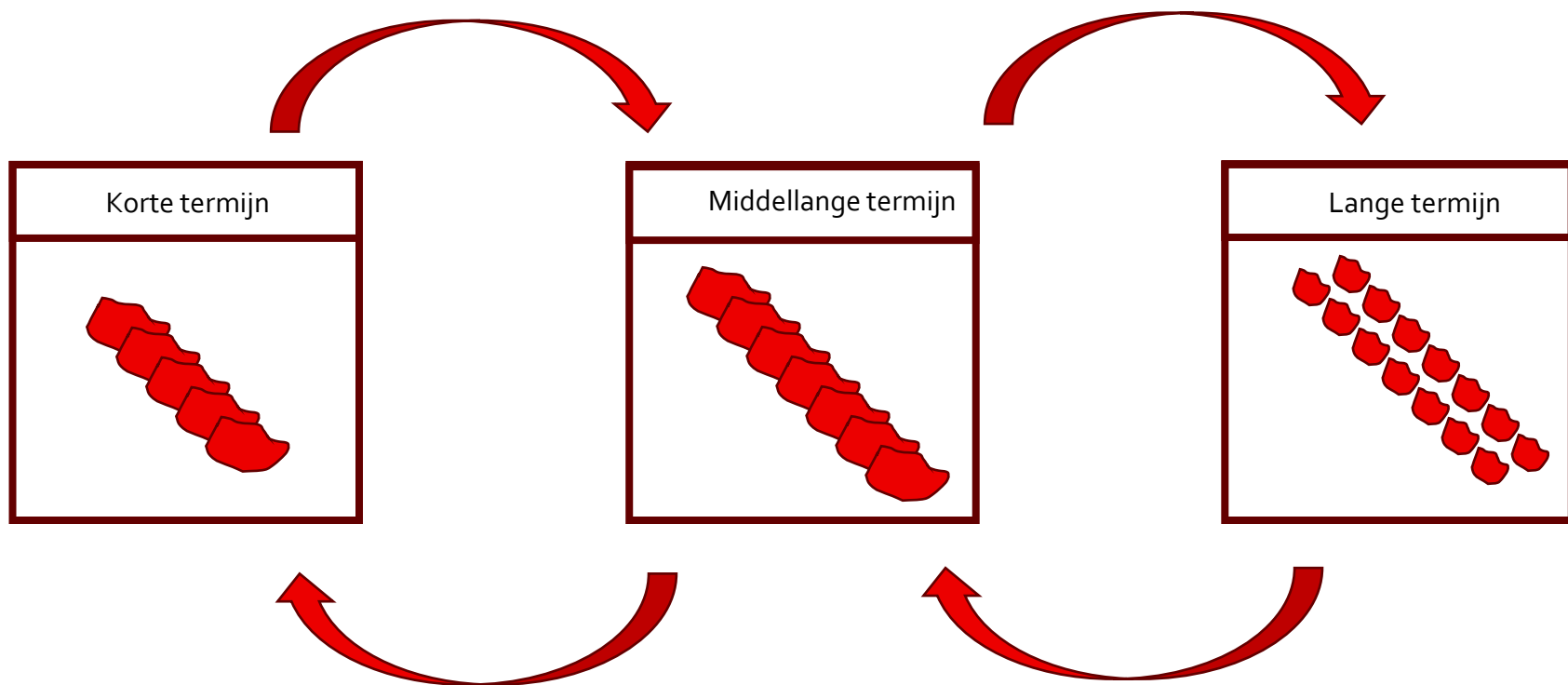
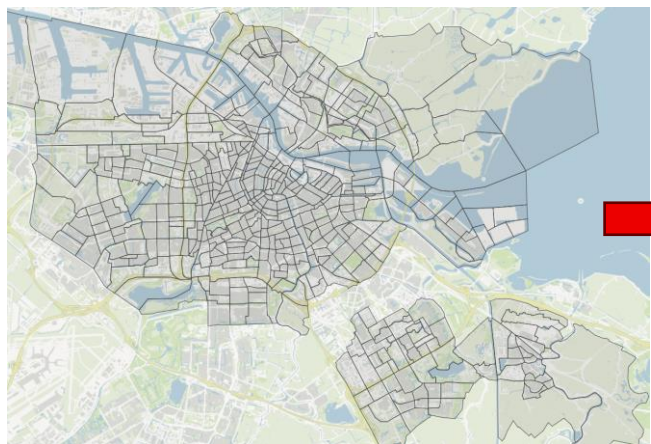

Keuzes in het Warmteprogramma

Fasering

- 512 buurten
- We maken een planning voor de volgorde van de buurten die van het aardgas afgaan.
- Dit wordt voor elke buurt bepaald aan de hand van de beslisriteria in de Uitgangspuntennotitie.

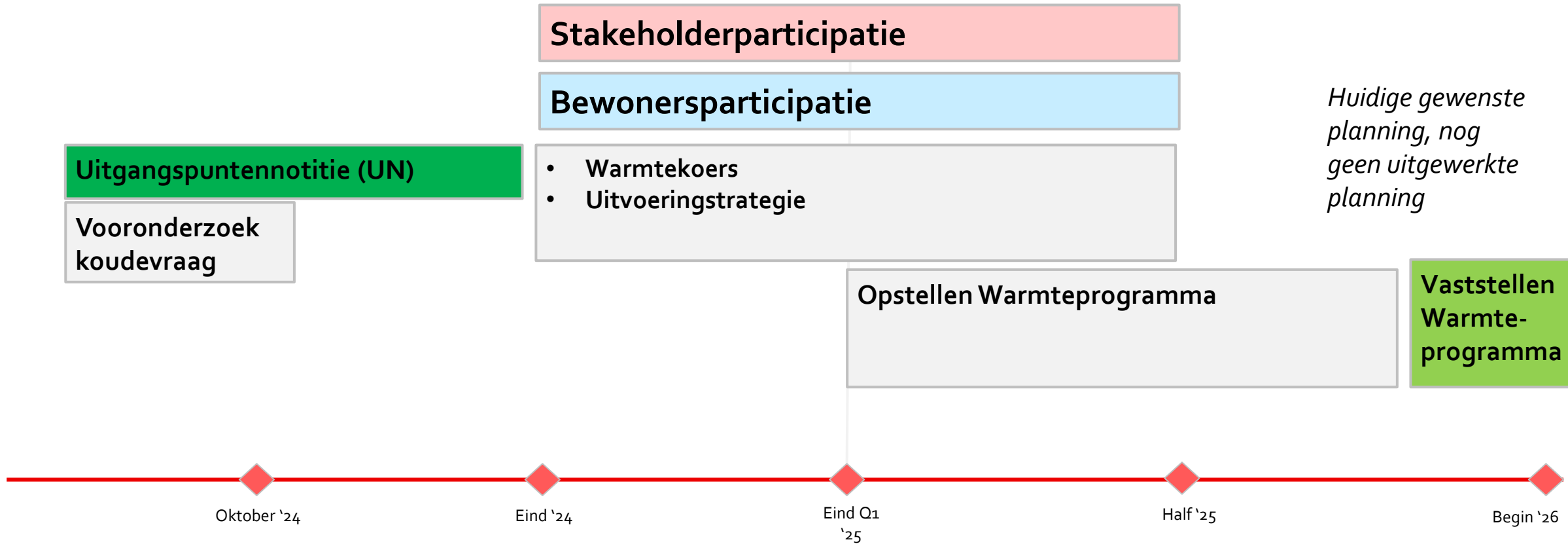
Vervolg: Uitvoeringstrategie

- De uitvoeringsstrategie is een plan waar staat wat er geregeld moet worden zodat buurten aardgasvrij gemaakt kunnen worden. Bijvoorbeeld door het vrijmaken van ruimte voor de technische oplossingen en beschikbaar stellen van subsidies en leningen.
- Daar hoort bij dat we gedurende de hele periode blijven communiceren en overleggen met de buurt.
- In het participatietraject zijn veel zaken naar boven gekomen die wij meenemen in deze uitvoeringstrategie, zoals:
  - **Laagste kosten eindgebruiker**
  - **Ruimtegebruik**
  - **Keuzevrijheid**
  - **Leefbaarheid**
  - **Koeling**

Tijdlijn – Hoe werkt de gemeente verder aan het Warmteprogramma

De gemeente onderzoekt

- Welke warmtebronnen kunnen we gebruiken?
- Voor welke buurten is welke duurzame warmte geschikt?
- In welke buurten kunnen we het beste starten en hoe snel kunnen we van buurt naar buurt?
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat iedere Amsterdammer zijn woning kan, wil en gaat verduurzamen?

Reactie bewonerspanel

- Ger Hol en Alexander Engbert

Vragen?

✘
✘
✘ **Informatietafels:**
stel uw vragen en ga in gesprek

Tafel 1: Betaalbaarheid en duurzaamheid

Tafel 2: Participatie en informatievoorziening

Tafel 3: Techniek en ruimtegebruik

Tafel 4: Werk met werk maken en leefbaarheid